

POSITIEFLIJSTEN EN ANDERE WETTELIJKE BEDREIGINGEN VOOR ONZE HOBBY

POSITIVELISTS AND OTHER LEGAL THREATS TO OUR HOBBY

Anton van Woerkom

Een stukje geschiedenis

In de jaren tachtig van de vorige eeuw (1982-1990) was ik namens de ESV al lid van de Stichting 'Gezondheid en Welzijn Gezelschapsdieren', onder voorzitterschap van professor Zwart. De stichting was in het leven geroepen door het toenmalige Ministerie van Landbouw en Visserij, en moest voorstellen doen voor wetgeving op dit gebied. Toen bij herhaling bleek dat het ministerie geen boodschap had aan de voorstellen van de commissie, ben ik er na acht jaar vergaderen uitgestapt. De nieuwe wet werd in 1992 aangenomen en heette: de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren (GWWD).

Daarna zijn er nog vele pogingen geweest om welzijnswetgeving voor dieren in te voeren, maar daarvoor verwijs ik u naar het artikel van Mark Ernst uit 2013, waarin hij een overzicht geeft over hoe de Nederlandse overheid al tientallen jaren probeert om het houden van exotische dieren te reguleren. Tegenwoordig wordt veel wetgeving in Brussel gemaakt, maar wetgeving over dierenwelzijn wordt in de lidstaten zelf gemaakt.

In dit artikel wil ik verslag doen over wat er sinds het artikel van Mark gebeurd is en wat de situatie op dit moment is. Ook wil ik ingaan op de Unielijst van Invasieve Exoten, die misschien nog wel eens gevaarlijker kan worden voor onze hobby dan de positieflijsten. Gelukkig zijn er ook nog wel eens successen te melden, want het PVH (Platform Verantwoord Huisdierbezit), waar de ESV bij is aangesloten,

Anton van Woerkom

A piece of history

In the eighties of the previous century (1982-1990), I was a member of the Dutch foundation 'Health and Welfare of Companion Animals' on behalf of the European Snake Society (ESS), the precursor of the Dutch 'Platform Responsible Petownership' (PVH), under the chairmanship of Professor Zwart, DVM. The foundation was established by the 'Ministry of Agriculture and Fisheries' and made proposals for legislation in that field. It became more and more clear that the Minister had no interest in the proposals of the committee and after eight years of many meetings, I decided to leave. The new law was adopted in 1992 and was named the 'Health- and welfare law for animals'.

Since then, there were many more attempts to introduce a welfare law for animals, but for that, I'd like to redirect you to the article by Mark Ernst from 2013 that provides a summary about how the Dutch government has been trying for years to regulate the keeping of exotic pets. Nowadays, a lot of legislation is made in Brussels, but the member states have the power concerning legislation about animal welfare.

In this article, I like to cover what has happened since the article of Mark and what the situation is at this moment. Also, I like to pursue the 'Unionlist of Invasive Exotic Species', which may be even more dangerous for our hobby than the Positivelists. Fortunately, also some successes can be reported. The ESS is connected to the PVH ('Platform Responsible Petownership') that

verdedigt samen met zijn juriste Erna Philippi-Gho de belangen van de huisdierbezitters.

Het PVH en de werkzaamheden door de juriste Erna Philippi-Gho

Het PVH is een organisatie, die enerzijds huisdierbezitters wil helpen een zo goed mogelijke invulling te geven aan de verantwoordelijkheid voor hun dieren, en die anderzijds samen met en namens de organisaties in de sector de belangen van huisdierbezitters wil behartigen.

Voor de Nederlandse en Europese wet- en regelgeving op het gebied van dieren en dierenwelzijn heeft het PVH de juriste Erna Philippi-Gho ingehuurd. In de volgende alinea's zult u kunnen lezen hoe zij voor het PVH met succes beroep heeft aangetekend tegen onderdelen van de Positieflijst Zoogdieren.

Aandachtspunten zijn in het afgelopen jaar geweest de Positieflijst voor zoogdieren en de Unielijst van invasieve exoten. Beide regelgevingsstelsels vormen een belangrijke bedreiging voor de dierhouderij: de Unielijst vanuit Brussel, en de Positieflijst vanuit Nederland, alhoewel het voornemen bestaat om op basis van de ervaring in Nederland en België een Europese positieflijst op te stellen.

De Europese Slangenvereniging is, samen met een lange lijst dierhouderijverenigingen, aangesloten bij het PVH. De deelnemende verenigingen dragen jaarlijks € 0,80 per lid aan het PVH af, waarmee ze onder andere Erna Philippi kunnen inhuren.

Omdat er buiten het PVH nog veel meer organisaties zijn die belang hebben bij deze doel-

is defending the interests of the pet owners, along with their jurist Erna Philippi-Gho.

The PVH and the work of jurist Erna Philippi-Gho

The PVH is an organization, that on one hand wants to help pet owners in the best possible way and make them aware of the responsibilities for their animals, and on the other hand, along with the organizations in that sector, to defend the interests of pet owners. For the Dutch and European law- and regulations concerning animals and animal welfare, the PVH recruited the jurist Erna Philippi-Gho. In the next paragraphs, you will read how she successfully appealed, for PVH, against parts of the Mammals Positivist.

Areas of concern in the last year were the 'Positivist for Mammals', and the 'Unionlist of Invasive Exotic Species'. Both regulatory systems form an important threat to the animal husbandry; the Unionlist from Brussels and the Positivist from the Netherlands. Furthermore, there is the intention to form a European Positivist based upon the experiences from the Netherlands and Belgium.

The European Snake Society, along with a long list of animal husbandry associations, is affiliated with the PVH. By all the participating associations € 0,80 per member is given to the PVH, with which they are able to hire Erna Philippi.

Because there are besides the PVH many more organizations that also have an interest in this objective, Erna founded the 'Collective of Animal and Plant Stakeholders' (CAPS). The CAPS consists of parties that came to-

stellingen, heeft Erna het CAPS opgericht. Het *Collective of Animal and Plant Stakeholders* bestaat uit partijen die zich hebben verenigd om de dierhouderij en sierteelt te beschermen tegen wet- en regelgeving die hun voortbestaan bedreigt. Het *Collective* vertegenwoordigt zowel de commerciële als de niet-commerciële belanghebbenden in de dierhouderij en sierteelt. Het gaat daarbij om de particuliere dierhouders en tuinliefhebbers (al dan niet vanuit verenigingen of stichtingen), professionele importeurs, exporteurs, fokkers en kwekers, de groothandel, de detailhandel, dierentuinen en botanische tuinen. Meer over het CAPS op zijn website www.capseurope.eu.

De positieflijsten

Na het debacle van de eerste Positieflijst voor Zoogdieren, die staatssecretaris Dijkzema op 19 juni 2013 naar de Tweede Kamer zond, werd in opdracht van de WUR (Wageningen University & Research) een nieuwe methode ontwikkeld. De sector van de dierhouders, daar gaat het tenslotte om, werd nu nauwer bij het proces betrokken. Maar ook de organisaties die principieel tegen het houden van dieren zijn, deden weer mee. Het betreft de stichting AAP, de Dierencoalitie en de Dierenbescherming. De basis voor de nieuwe aanpak vormt de zoge-

gether to protect the animal husbandry and ornamental horticulture against the law- and regulations which are threatening their existence. The CAPS represents the commercial as well as the non-commercial concerned parties in the animal husbandry and ornamental horticulture. It matters the private individual animal keepers and garden lovers (whether or not from associations or foundations), professional importers, exporters, breeders and growers, the wholesale business, the retail business, zoos and botanical gardens. More about the CAPS on their website www.capseurope.eu.

The Positivelists

After the first debacle of Positivelist for Mammals, that State Secretary Dijkzema (recently succeeded by Martijn van Dam) had sent to the Dutch Lower House on June 19th of 2013, by orders of the Wageningen University & Research (WUR) a new method was developed. The sector of pet owners is since then closer involved with the process. But also the organizations that are fundamentally against keeping pets were participating again. This concerns the Stichting AAP (shelter for confiscated primates), the Dierencoalitie (Animal coalition), and Dierenbescherming (Animal protection).

naamde Positieflijst Expert Commissie (PEC). Deze bestaat uit twee vertegenwoordigers van de dierhouderijsector, twee van de anti-dierhouderijgroeperingen, één van de Faculteit Diergeneeskunde en één van de WUR. De PEC verzamelt gegevens over de diersoorten die beoordeeld moeten worden en stuurt haar bevindingen naar de Positieflijst Advies Commissie (PAC). Op grond van de aangereikte gegevens brengt de PAC een advies uit aan de staatssecretaris en deze besluit daarna welke diersoorten op welke van de drie lijsten komen.

Een eerste resultaat van deze werkwijze werd op 1 februari 2015 door de staatssecretaris naar de Tweede Kamer gezonden. Van de ruim honderd beoordeelde soorten werd slechts een klein deel verboden. En zelfs tegen die soorten tekende PVH bezwaar en beroep aan. In de praktijk van de houderij blijken deze dieren zonder wezenlijke welzijnsproblemen te houden. In de beoordeling was geen enkel inzicht uit de actuele houderij meegenomen.

Het gegeven dat er eigenlijk nauwelijks argumenten waren om soorten te verbieden, bleek voor de antidierhouderijlobby onverteerbaar en dus nam zij contact op met de haar welgezinde beleidsambtenaar, die sinds medio 2013 dossierhouder was. Diezelfde beleidsambtenaar was destijds in overleg met de juriste van het PVH over de wettelijke kaders die Europeesrechtelijk gelden voor het verbod op soorten (in Europese termen: over het belemmeren van het Europese vrijhandelsrecht). Plotseling werd dit overleg echter afgebroken, de ambtenaar had geen tijd meer, hij was erg druk met de toen actuele 'zwanendriften', zo liet hij weten.

Erna Philippi-Gho schrijft zelf over het proces: 'We hebben besloten de Positieflijst stapsgewijs onder vuur te leggen. Daarbij is van belang het volgende in de gaten te houden. De eerste positieflijst had voor de antidierhouderijorganisaties niet het gewenste gevolg. Naar hun mening werden te weinig soorten verboden. Dus moest er een nieuwe systematiek komen die de rol van de PEC zo klein mogelijk zou maken. Dit houdt

The base for the new approach forms the so called 'Positivist Expert Commission' (PEC). This consist of two representatives from the animal husbandry sector, two from the anti-animal husbandry-coalition, one from the Faculty of Veterinary Medicine and one from the WUR. The PEC gathers information about the animal species that have to be evaluated and they will send their findings to the 'Positivist Advisory Commission' (PAC). On account of the given data, the PAC will give advice to the State Secretary, who will then decide which animal species will be put on one of the three lists.

One of the first results of this work method was sent by the State Secretary to the Dutch Lower House on February 1st of 2015. Only a small part of over a hundred evaluated species were banned from being kept. But even against those species, the PVH made a counter-plea and appeal, because in the actual practice of the animal husbandry these species can be kept without any health problems. The current understanding of the husbandry was not taken into account in the evaluation.

The fact that barely any arguments could be found to ban these species, was intolerable for the anti-husbandry lobby so they contacted a political officer who is sympathetic to them, and who is their case officer since 2013.

At that moment this political officer was in consultation with the jurist of the PVH about the legal framework that is valid in Europe for the banning of species (in European terms: the obstruction of the European Free Trade Law). However, this consultation abruptly came to an end, because the officer told her that he had no time anymore, because he was very busy with other important cases...

Erna Philippi-Gho herself writes about the legal process:

'We have decided to attack the Positivist step by step. Thereby it is important to keep in mind that for the anti-husbandry organization the first Positivist did not get the wanted outcome. In

in dat het advies van de PEC niet meer inhoudt dan het toekennen van een aantal punten per diersoorten dat aangeeft hoe makkelijk of moeilijk een soort te houden is. De PAC vult dit aan met andere gegevens, dus veterinair en gevaar voor mensen. Samen daarmee geeft de PAC een cijfer. De Staatssecretaris geeft zelf aan waar de grenzen liggen voor tabel 1, tabel 2 en tabel 3 (dus vrij te houden, onder voorwaarden te houden en verboden). De Staatssecretaris doet dat natuurlijk niet zelf, maar dit wordt gedaan door de onbetrouwbare beleidsmedewerker, die geheel op de hand van de antidierhouderijlobby is. Deze moet dus onder vuur genomen worden om te voorkomen dat hij in eigen persoon het grootste deel van de zoogdieren gaat verbieden.

Een eerste actie tegen de positieflijst, die we samen met vertegenwoordigers van Belgische en Duitse dierhouderijverenigingen hebben uitgevoerd, was aanwezig zijn op een vergadering van de *Eurogroup for Animals* (Europese antidierhouderijvereniging) in Brussel. Na de nodige tegenwerking lukte het ons toch om met tien personen aanwezig te zijn. Niet slecht op een aantal genodigden van totaal veertig personen. We moesten daarvoor wel omzichtig te werk gaan om te voorkomen dat men ons als pro-dierhouderij zou herkennen. Tot onze grote verbazing en later ook plezier, was voornoemde beleidsambtenaar eveneens aanwezig. Dit was dus een kans om hem aan te pakken voor eigen publiek. Na een aantal onthutsende presentaties tegen dierhouderij die werkelijk alle verbeelding te boven gingen en zó onjuist en leugenachtig waren dat het nauwelijks te geloven valt dat iemand het geloofde, was het de tijd voor de rondvraag. Niet wetende

their opinion, there were not enough species banned. So a new system had to be made which would reduce the role of the PEC to as little as possible. This means that the advice from PEC means nothing more than assigning some points per animal species that tell how easy or hard it is to keep. The PAC completes this with other data, such as veterinary aspects and danger to people. With that taken into account, the PAC gives that species a grade. The State Secretary then judges if the species is put on table 1, table 2, or table 3 (free to keep, can be kept under conditions, and banned). The State Secretary will not do this himself, of course, this will be done by the same unreliable political officer, who fully agrees with the anti-husbandry lobby. He should be taken under attack to prevent that he will ban the larger part of mammals on his own.

The first action we took against the Positivelist, was being present at a meeting of the Eurogroup for Animals (the European anti-husbandry lobby) at Brussels, along with representatives from a Belgian and German animal husbandry association. After some inevitable resistance, we managed to be present with 10 people. Not bad on a total of 40 attendees. To prevent that we would be recognized as pro-husbandry we had to work cautiously. To our great surprise and later also amusement was that the above-mentioned unreliable political officer was also present. So this was the chance to take him under attack in front of his own people. First a couple of shocking presentations against animal husbandry were presented, which literally exceeded all imaginations, and that were so

dat de pro-dierhouderijmensen zich strategisch hadden verspreid over de zaal, kreeg bij iedere vraag steeds iemand uit onze groep het woord. Daardoor konden we een prachtige aanval openen op de antilobby én op de beleidsmedewerker die daarop duidelijk niet voorbereid was en tot zijn grote ellende nog op onze vragen moest antwoorden ook. Alhoewel het vragenrondje wel erg snel over was, hebben we kunnen vaststellen dat onze komst naar Brussel goed was. We konden onze grootste vijand op eigen terrein het vuur aan de schenen leggen, iets wat we zeker moeten herhalen.’

Het PVH tekent beroep aan

Momenteel is er een Positieflijst van kracht met ruim honderd beoordeelde zoogdiersoorten. Overigens spreekt EZ niet meer over een Positieflijst. Halverwege de rit heeft men besloten dat deze lijst Huisdierenlijst gaat heten.

Tegen een aantal onderdelen van deze Positieflijst heeft het PVH beroep aangetekend bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb). Het College van Beroep voor het bedrijfsleven is de hoogste bestuursrechter in Nederland op het gebied van het sociaal-economisch bestuursrecht. Dat betekent dat het College van Beroep voor het bedrijfsleven actief is op gebieden waar iedere inwoner van Nederland mee in aanraking komt. De zitting bij de rechter was gepland op 16 november 2016.

Erna schrijft over het verloop van het beroep: ‘Het beroep tegen de positieflijst voor zoogdie-

wrong and untruthful that it is hard to believe that anyone would buy it. After that it was time for the survey. Not knowing that the pro-animal husbandry people were seated strategically all over the room, for each question one of us had a chance to speak. Because of that, we were able to open an amazing attack on the anti-lobby and on the political officer, who clearly was not prepared for that, and to his great displeasure also had to answer our questions. Although the survey was over pretty quickly, we concluded that it was good that we went to Brussels. We were able to take our biggest enemy under fire on his own terrain, something that we have to repeat certainly.’

The PVH draws appeal

At this moment there is a Positivelist in force with over a hundred evaluated mammals. By the way, EZ does not call it Positivelist anymore, somewhere along the way they decided that this list will be called Huisdierenlijst (Petlist).

The PVH appealed against some parts of this list at the College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) (College of Appeal for the business world). The CBb is the highest court in the Netherlands in the field of social-economic administrative law. This means that the CBb is active in fields that every citizen of the Netherlands comes into contact with.

The court session with the judge was planned on November 16th of 2016.

Erna writes the following about the appeal: ‘The appeal against the Positivelist for mammals

ren is bijzonder goed verlopen. We moeten nog wel even wachten op de uitspraak, maar duidelijk is dat de rechters zich zeer goed hadden ingelezen, precies begrepen waar het fout zat en de vertegenwoordiger van de Staatssecretaris volledig in de hoek hebben gezet. Hij had zich niet voorbereid, kon de vragen niet beantwoorden en bleef maar bladeren in zijn map. Ik verwacht dat de rechters het volgende zullen bepalen:

- het onderzoek dat door de PEC is uitgevoerd is niet objectief (één van de drie rechters kon zo aanwijzen waar het eindoordeel afkomstig was van de dierenbescherming en stichting AAP en benoemde dit ook helder);
- de gebruikte niet-wetenschappelijke bronnen (Wikipedia, etc.) mochten niet gebruikt worden en omdat nu niet duidelijk is welke conclusies zijn gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek en welke niet, is niet voldaan aan de eisen die aan een onderzoek worden gesteld;
- niet aannemelijk is gemaakt dat de Muntjak en de Mazama niet gehouden kunnen worden met een houderijvoorschrift, waarmee de plaatsing op de lijst van verboden soorten onrechtmatig is;
- bij de aanvraag voor plaatsing van een soort op de positieflijst mag niet worden geëist dat de aanvrager aantoont dat een dier gehouden kan worden, de Staatssecretaris dient te bewijzen dat een dier niet gehouden kan worden;
- er kan bezwaar gemaakt worden tegen de plaatsing van een soort op de lijst van dieren waarvoor een soortspecifiek houderijvoorschrift wordt vastgesteld;
- omdat de Staatssecretaris aangaf bezig te zijn met een nieuwe lijst, heb ik de rechters verzocht twee knelpunten op te lossen die bij de nieuwe lijst een nog groter probleem vormen dan bij de huidige lijst, namelijk dat de Staatssecretaris kan afwijken van het 'wetenschappelijke oordeel' van de PEC en PAC en dat de Staatssecretaris soorten kan verbieden waarvoor geen onderzoek beschikbaar is. Ik verwacht dat de rechters ons ook op die punten gelijk zullen geven.

went very well. We still have to wait for the verdict, but it was very clear that the judges did their homework well, they understood exactly what went wrong and they put the jurist of the State Secretary completely into the corner. He was not prepared, could not answer the questions and he kept flipping through the pages of his notes. I expect that the judges will decide the following:

- the research done by the PEC is not objective (one of the three judges clearly specified that the final verdict came from the Animal protection and Stichting AAP);
- the used non-scientific sources (Wikipedia, etc.) were not allowed to be used, and because it is not clear which conclusions are based on scientific research and which are not, they did not meet the required demands needed for the research;
- no valid arguments could be made why the Muntjak and the Mazama cannot be kept with an animal husbandry regulation, which makes the placing of them on the list of banned species illegitimate;
- it cannot be demanded that with the request of placing a species on the Positivelist the petitioner has to prove that an animal can be kept; the State Secretary should prove that the animal cannot be kept;
- objection can be made against the placing of a species on the list of animals for which a species specific animal husbandry regulation is required;
- because the State Secretary mentioned she was working on a new list I asked the judges to solve two stumbling points which will be an even bigger problem with the new list than with the current list, which would be that the State Secretary can deviate from the 'scientific verdict' from the PEC and PAC and that the State Secretary can also ban species when there is no current research available. I expect that the judges will agree on these points.

Possibly there are more points where the judges will agree with us, but we have to await the results. The final verdict is expected somewhere mid-February of 2017. If everything goes well the result of the appeal will be so that

Mogelijk zijn er nog meer punten waarop we gelijk krijgen van de rechter, maar dat moeten we even afwachten. De uitspraak verwachten we half februari 2017. Als het goed gaat, is het gevolg van het beroep dat de methodiek door de rechter wordt afgeschoten, waardoor de lijst (ook degene die men nu weer maakt) over moet en dat de politiek er definitief de stekker uittrekt.’

De Unielijst van Invasieve Exoten

Erna Philippi-Gho geeft zelf de volgende toelichting op haar werk hiervoor:

‘De Unielijst van Invasieve Exoten hangt als soortenlijst onder de Invasieve Exotenverordening. Op basis van deze verordening is onder andere het bezit, de aankoop, de verkoop, de fok en de invoer en uitvoer verboden van dieren die door de Europese Commissie als invasieve exoot zijn aangewezen. Deze verboden zijn al op 1 januari 2015 in werking getreden, maar er waren toen nog geen soorten aangewezen.

Op 22 november 2015 werden we voor het eerst duidelijk ingelicht over de eerste lijst met dieren die als invasieve exoot zouden worden aangewezen. Dit was schrikken. Een aanzienlijk aantal eekhoornsoorten, de rode neusbeer, de wasbeer, de ruddy duck, de heilige ibis en nog veel meer soorten stonden op de voorgestelde lijst. De lijst is niet het eindpunt, maar het beginpunt van een lijst waarmee honderden, zo niet duizenden exotische dieren en planten verboden moeten worden.

Onze eerste actie was om op Facebook een zo groot mogelijke groep dierhouders in te lichten en hen te activeren. Binnen een paar dagen waren er honderden mensen aangesloten bij het Collectief. En de volgende actie was het Europees Parlement activeren om een motie tegen de lijst te steunen. De motie was opgesteld door Pavel Poc en Renate Sommer, beide Europarlementariër met milieu in hun pakket. We hebben met onze actie een heel groot deel van de Europarlementariërs bereikt en overtuigd tegen de unielijst te stemmen en de motie van Poc en Sommer te steunen. Dat is gelukt. 77% van het Europees Parlement

the methodology will be knocked down by the judge, which would mean that the list (also the new list they are working on) has to be made all over again and maybe even that the politics will pull the plug permanently.

As it seems the State Secretary did not think it was necessary to wait for the verdict of the judge (the CBb) and he published his new Positivist of Mammals on January the 30th of 2017. Of course, the PVH will make a counter plea and appeal against it again. This list harms the European legislation as well, in the same way as both previous lists. The words in the verdict of the judge as a result of the appeal procedure of November 16th of 2016 are important in which way the counter plea against the new list has to be formulated.’

The Unionlist of Invasive Exotic Species

Erna Philippi-Gho gives the following clarification about her work on this matter:

‘The Unionlist of Invasive Exotic species governs under the Invasive Exotic Species Regulation. For example, based upon this regulation, the possession, the purchase, the sale, the breeding and the import or export is forbidden for animals that are indicated as invasive exotic species by the European Commission. These prohibitions already took effect on January 1st of 2015 but at that moment there were no species indicated yet.

November 22th of 2015 was the first time that we were properly informed about the first list of animals which would be indicated as invasive species. This was a shock. A considerable amount of squirrel species, the South American coati, the raccoon, the Ruddy duck, the Sacred Ibis and many more other species were put on the proposed list. The list is the starting point of a list that will ban hundreds if not thousands of animal and plant species.

Our first reaction was to inform as many animal keepers as possible through Facebook and make them active. Within a few days, hundreds of people joined the coalition. The next thing to do was activating the European Parliament to

stemde tegen de Unielijst, zodat de lijst niet op de voorgenomen datum van 1 januari 2015 in werking kon treden.

Hierna zijn we afspraken gaan maken met de leden van het Europees Parlement en belangrijke partners. Partners hebben we in een aanzienlijk aantal gevonden door de hele EU en samen met hen hebben we al onze acties uitgevoerd en klachten ingediend om zo als een krachtig blok tegen de Unielijst op te treden. We hebben een aanzienlijk aantal Europarlementariërs gesproken tijdens onze bezoeken aan Brussel, onder wie Renate Sommer en Pavel Poc zelf, maar ook de Nederlandse vertegenwoordigers Jan Huitema en de assistent van Annie Schreijer-Pierik (mevrouw Schreijer-Pierik lag met een hernia in het ziekenhuis) en nog een flink aantal andere EP-ers. Zij hebben met onze inbreng een brandbrief gestuurd aan Frans Timmermans.

We hebben zelf ook een formele klacht ingediend bij de Europese Commissie en de Europese Ombudsman. Deze klacht hebben we vergezeld laten gaan van een grote tweede actie op de Facebookpagina van de Europese Commissie, Directoraat-Generaal Milieu. Uit drie lidstaten zijn gedurende twaalf uur vele, vele klachten geplaatst over de Unielijst. Wij weten dat alle klachten zijn gelezen. Van de klachten hebben we weer een rapport gemaakt dat we naar de Europese Commissie, Directoraat-Generaal Mi-

support a motion against the list. The motion was set-up by Pavel Poc and Renate Sommer, both members of the European Parliament Committee on Environment. In this way, we reached a very large group of members of the European Parliament and convinced them to vote against the Unionlist and to support the motion of Poc and Sommer. It worked, 77% of the European Parliament voted against the Unionlist, which meant that the list could not take effect on the intended date of January the 1st of 2015.

After that, we started making agreements with the members of the European Parliament and important partners. We found partners in a significant amount all over the EU, and together we took action and filed complaints so we could stand and act strongly against the Unionlist. While visiting Brussels, we spoke to a lot of members of the European Parliament, including Renate Sommer and Pavel Poc, but also the Dutch representative Jan Huitema and the assistant of Annie Schreijer-Pierik (Miss Schreijer-Pierik was at the hospital with a hernia) and a lot of other members as well. With our input, they sent a pressing letter to Frans Timmermans, First Vice-President of the European Commission.

We also filed a formal complaint with the European Commission and the European Ombudsman. This complaint we did alongside

lieu en Frans Timmermans, vice-voorzitter van de Europese Commissie hebben gestuurd.

Naast de dierhouderij sloten ook mensen uit de waterplantensector zich bij ons aan. Door de voorgenomen plaatsing van de waterhyacint en de waterwaaijer zouden zij hard worden geraakt. Prettige bijkomstigheid in de nare periode was dat één kweekster van de waterhyacint net een vermogen van 1 miljoen euro in een nieuwe kas voor specifiek de waterhyacint had gestoken. Met haar schrijnende verhaal (het is een erg jonge vrouw met een jong gezin) haalden we breeduit de pers. In een aanzienlijk aantal kranten en vakbladen verschenen paginagrote, soms zelf twee pagina's beslaande stukken over de onzinnige Unielijst. Dit heeft de druk op de Nederlandse regering goed opgevoerd.

Na weer een grote Europese actie op Facebook, hebben we samen met de Vereniging van Nederlandse Bloemenveilingen een motie weten te regelen met het CDA en de SGP tegen de Unielijst. Deze motie heeft de Staatssecretaris gedwongen op Europees niveau een motie in te dienen tegen de Unielijst, hetgeen hij inmiddels heeft gedaan. Om het CDA en de SGP te helpen de motie door de kamer te krijgen (er bestond niet meteen een kamermeerderheid), heeft een 25-tal leden van het Collectief een email gestuurd naar de leden van de Vaste Kamercommissie. Dit was voldoende om de meerderheid in de Tweede Kamer voor de motie tegen de Unielijst te verzekeren.

Duidelijk is dat samenwerking en druk via pers en social media resultaat opleveren. We hebben niet de eerste Unielijst kunnen tegenhouden,

another big protest on the Facebook page of the European Commission, Directorate-General for Environment. In the next 12 hours from three member states a lot of complaints were made about the Unionlist. We know that all the complaints were read. We then made a report of all the complaints and sent it to the European Commission, Directorate-General for Environment and to Frans Timmermans, Vice-President of the European Commission. Besides the animal husbandry organisations, people from the water plants sector also joined us. With the intended placing on the list of the Water hyacinth and the Carolina fanwort, they were hit hard as well. Another nice accessory in this dreary time was that one of the growers had invested 1 million euro in a new greenhouse specifically for the Water hyacinth. With this distressing story (she is a young woman with young children) we managed to reach the press. In a considerable amount of papers and scientific journals pages long articles appeared about the senseless Unionlist. This put a lot of pressure on the Dutch government.

After another big European action on Facebook, we organized a motion against the Unionlist together with the Association of Dutch Flower Auction Houses, and two political parties. This forced the State Secretary to present a resolution at European level. To help the two political parties to get the motion through the Dutch Lower House (there was no majority right away) some 25 members of the Collective sent an e-mail to the members of the permanent Finance Committee. This was enough to ensure the majority of the Dutch Lower House against the Unionlist.

maar wel geregeld dat de vrijstellingen verruimd zijn en dat Nederland in ieder geval een motie heeft ingebracht in de Milieuraad. Dit terwijl de Permanente vertegenwoordiger van Nederland in de EU, die we tijdens één van onze eerste bezoeken aan Brussel spraken, ons had verzekerd dat we daarin nooit zouden slagen.

We moeten de druk op de ketel houden. We weten inmiddels dat Frans Timmermans en andere leden van de Europese Commissie knap zenuwachtig worden van al onze acties tegen de Unielijst. Ook moeten we doorgaan om nauw samen te werken met onze Europese Collega's. Alleen samen kunnen we Europese regelgeving tegenhouden. Eén van de activiteiten die we hebben opgepakt om bij alle belanghebbenden het probleem zichtbaar te maken, is aanwezigheid op beurzen. We waren vorig jaar onder andere aanwezig op de Plantariumbeurs, één van de grootste sierteeltbeurzen in de wereld. Hier hebben we niet alleen een groot aantal stakeholders en overkoepelende organisaties gesproken, maar ook de Europese pers en die hebben we hard nodig om meer landen te activeren tegen de lijst te ageren. Vervolgens waren we ook op een grote dierenbeurs in Houten aanwezig waar we het publiek over het *Collective of Animal and Plant Stakeholders* én over de Stichting Platform Verantwoord Huisdierbezit hebben geïnformeerd en hebben uitgelegd hoe ernstig de dierhouderij wordt bedreigd.

Ik heb nu nog niet alle activiteiten genoemd, het waren er zóveel, radio- en tv-interviews, klachten, acties die geleid hebben tot aandacht bij andere partijen dan de gangbare, bijvoorbeeld door het via social media delen van persberichten, echt teveel om allemaal op te noemen.

Meer informatie over de Unielijst kunt u vinden op de website van het Collectief belanghebbenden Invasive Alien Species (IAS). Dit is een samenwerkingsverband van organisaties, bedrijven, verenigingen en stichtingen die geraakt worden door de Unielijst van invasieve soorten.

Deelnemers aan dit Collectief zetten zich in om ervoor te zorgen dat alleen de soorten die

It is clear that collaboration and pressure through the press and social media delivers results. We were not able to stop the first Unionlist, but we arranged that the exemptions are expanded and that at least The Netherlands presented a motion to the Environmental Council. This while the Permanent Representative of the Netherlands in the EU, who we met at Brussels, assured us that we would never accomplish that.

We must keep the pressure on. We now know that Frans Timmermans and other members of the European Commission are getting pretty nervous from all our actions against the Unionlist. We also have to proceed to work closely together with our European colleagues. Only together we can stop European laws. Showing all concerned parties the problem is one of the things we do, so we are also present at shows. For example, last year we were present at the Plantarium show, which is one of the biggest shows about ornamental horticulture in the world. We not only talked to a lot of stakeholders and umbrella organizations but also to the European press, which we need badly to activate more countries against the list. We also were present at a big animal show in Houten, where we told the public about the Collective of Animal and Plant Stakeholders and the PVH (Platform Responsible Pet Ownership) and explained how bad the animal husbandry is being threatened.

I did not even mention all activities, there were so many, radio and tv interviews, complaints, actions that lead to the attention of other parties than the common ones, for example, because of sharing it through social media and the press, it's just too much to sum up everything.

You can find more information about the Unionlist on the website of the Collective of interest groups for Invasive Alien species (IAS). This is a collaboration of organizations, companies, associations and foundations which are targeted by the Unionlist of invasive species.

Participants of this Collective are committed to making sure that only species that have a

daadwerkelijk een negatief effect hebben op de natuur en waarvan redelijkerwijs moet worden aangenomen dat zij in het wild zelfstandige, schadelijke populaties zullen vormen, op de lijst komen.

Meer informatie over het IAS op hun website www.collectief-ias.nl en op hun facebookpagina www.facebook.com/groups/1039145802810435.'

Wat kunnen wij zelf doen?

Zoals u hierboven heeft kunnen lezen lijkt het beroep bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven op 16 november 2016 tegen de positieflijsten succesvol te zijn verlopen. Maar dat is natuurlijk niet het einde van het verhaal. Niemand garandeert ons dat er geen nieuwe positieflijst voor de zoogdieren komt en dat er daarna ook geen positieflijst komt voor reptielen en amfibieën. Daarom is het belangrijk dat wij ons daar nu al zo goed mogelijk op voorbereiden.

Voor de PEC is het essentieel om te kunnen beschikken over zoveel mogelijk goede houderij-informatie. Omdat verenigingsbladen ook gebruikt mogen worden om aan te tonen dat een diersoort goed te houden is, is het belangrijk zoveel mogelijk publicaties over het houden en vooral kweken van onze reptielen te verzamelen. Mijn oproep aan u is dus om artikelen te schrijven over slangen waarmee u (kweek) ervaringen heeft. En denk daarbij ook aan slangensoorten waarover nog niet eerder in *Litteratura Serpentina* is gepubliceerd.

Omdat deze publicaties ook 'vindbaar' moeten zijn, is het bestuur van de ESV daarom bezig om alle oude jaargangen van *Litteratura Serpentina* te scannen en als opvraagbare pdf's op de website www.snakesociety.nl te zetten, zodat de PEC daaruit kan putten als er lijsten met goed houdbare soorten slangen moeten worden opgesteld.

Verder is er een dringende oproep van Erna Philippi-Gho en het PVH om filmpjes te maken die een positief beeld geven van de dierhouderij. Deze kunnen op de PVH-website worden gepubliceerd en zonodig gebruikt worden bij campagnes.

real negative effect on nature and for which is a reasonable expectation that they could form a harmful population in the wild, will be put on the list.

More information about IAS can be found on their website www.collectief-ias.nl and on their facebookpage www.facebook.com/groups/1039145802810435.'

What can we do?

As mentioned above it seems that the appeal at the College of Appeal for the business world on November 16th of 2016 against the Positivelists went well. But of course, this is not the end of the story. No one can guarantee us that there will not be a new Positivist for reptiles and amphibians in the future. That is why it is important that we start preparing for that the best we can.

For the PEC it is essential to have access to animal husbandry publications and breeding reports. Hobby society magazines are also admitted as proof which species can be kept and bred well, so is it important to collect as many as possible publications about keeping and breeding of our reptiles. So my request to our readers is to write articles about the snakes you have breeding experience with. Also, especially, think of writing articles about species of which have not previously been published in *Litteratura Serpentina* yet.

Because these publications should be easily accessible, the board of the European Snake Society is scanning all past volumes of *Litteratura Serpentina* and publishes them on their website www.snakesociety.nl as retrievable pdfs. In this way, it is possible for the PEC to collect articles, when they have to compile lists of snake species that can be kept well.

Also, there is an urgent appeal from Erna Philippi-Gho and the PVH to make videos that show a positive image of our animal husbandry. These can be published on the PVH-website and will be used in campaigns if needed.

Het laatste nieuws

U zult in de kranten gelezen hebben dat het Ministerie van Economische Zaken op 30 januari jongstleden opnieuw lijsten heeft gepubliceerd van zoogdieren die wel en niet gehouden mogen worden. Het PVH schrijft hierover op zijn website: 'Het is verrassend dat die Positieflijst er nu komt, we wachten op het oordeel van de rechter (het CBb) over een aantal principiële zaken. Het PVH (de sector) heeft altijd uitgelegd dat de Positieflijst op geen enkele wijze bijdraagt aan het veilig stellen van dierenwelzijn en heeft bovendien het oordeel van de rechter gevraagd over een aantal punten die in strijd zijn met het Europees recht. De uitspraak van de rechter wordt nu uiterlijk eind maart verwacht. Blijkbaar heeft de staatssecretaris alle vertrouwen in een goede afloop. De huidige lijst gaat echter uit van dezelfde foute procedure als de eerdere en wijkt op een aantal punten nog verder af van het geldende recht. Dat laatste was blijkbaar nodig om de antidierhouderijgroeperingen ter wille te zijn en de Positieflijst een beetje 'kort' te houden.'

Erna schrijft hierover op de Facebookpagina van de PVH/IAS:

'De positieflijst is nu nog een ontwerpbesluit. Dat betekent dat we na publicatie zes weken de tijd hebben om een zienswijze in te dienen, daarna volgt er pas een definitief besluit. We moeten deze mogelijkheid heel goed benutten. Ik zal zelf de juridische zienswijze maken, dus waar de systematiek strijdig is met de wettelijke kaders. Het zou heel goed zijn als er verder werkgroepjes worden gevormd die ieder

The latest news

You may have read in the newspapers that January 30th the Ministry of Economic Affairs published new lists for mammals that are or are not allowed to be kept. The PVH writes about this on their website: 'It is surprising that the Positivist is coming now, while we are waiting for the verdict of the judge (CBb) about some fundamental matters. The PVH always explained that in no way the Positivelists will contribute in securing animal welfare and therefore, in addition, asked the verdict of the judge about some issues that are in conflict with the European law. Apparently, the State Secretary has confidence in a good outcome, although the current list is based on the same erroneous procedures as the previous and on some points deviates even more from the valid laws. It seems that this was only to please the anti-husbandry associations and to keep the Positivist short.'

Erna writes about this on the Facebook page of the PVH/IAS: 'The Positivist for mammals is now a draft decision. This means we have six weeks' time to publish our vision, and after that, a definitive decision will follow. We must use this opportunity well. I will make the juridical view myself, so where the systematics is contradictory to the statutory basis laws. It would be good if work groups could be formed, of which each group covers a specific group of species and tackle the concerning content.'

Let's hope that for reptiles it never gets that far. In any case, the European Snake Society is a

een bepaalde groep soorten behandelen en de beoordeling inhoudelijk onderuit halen.’

Laten we hopen dat het voor de reptielen nooit zover zal komen. De Europese Slangenvereniging is in elk geval lid van de PVH en door onze jaarlijkse bijdrage wordt Erna in de gelegenheid gesteld om ons als dierhouders te vertegenwoordigen.

Verder is op 8 februari bekend geworden dat het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBB) de uitspraak weer voor maximaal zes weken heeft uitgesteld! Overigens viel al op dat het CBB momenteel heel erg weinig uitspraken publiceert. Het zegt dus niets over de uitslag, maar wel over de onderbezetting bij het CBB. Overigens moet u zich hierbij realiseren dat het wel een heel uitgebreide zaak is. De rechters kunnen niet zomaar zeggen dat het wel of niet goed is. We hebben juist strategisch geprocedeerd om ook voor de toekomst veilig te zijn. Dat betekent dat er heel veel vragen zijn die de rechter moet beantwoorden, dus over het gebruik van niet-wetenschappelijke gegevens, over het gebruik van gegevens niet afkomstig uit de houderij, over de PEC en de PAC, hun samenstelling, hun objectiviteit etc. Het beroepschrift telt 27 A4-tjes en dus is het ook een grote uitspraak.

In een volgend artikel wil ik ingaan op het werk van opsporingsambtenaren die bij dierenhouders zomaar controles kunnen uitvoeren, wat je rechten zijn en hoe je juridische bijstand kunt krijgen als je lid bent van een bij het PVH aangesloten vereniging, zoals de Europese Slangenvereniging.

Bronnen / Literature sources

Collective of Animal and Plant Stakeholders: www.capseurope.eu

European Snake Society: www.snakesociety.nl

Juriste Erna Philippi-Gho: www.facebook.com/profile.php?id=100010880671865

Platform Verantwoord Huisdierenbezit: www.facebook.com/StichtingPVH

Platform Verantwoord Huisdierenbezit: www.huisdieren.nu

PVH Collectief belanghebbenden IAS: www.collectief-ias.nl

PVH Collectief belanghebbenden IAS: www.facebook.com/groups/1039145802810435

Positieflijsten: weinig positiefs: www.facebook.com/groups/positieflijst.negatief

Ernst, Mark, 2013. Positieflijsten: weinig positiefs [inDutch only]. *Litteratura Serpentina*, Jrg. 33(2): 68-76.

member of the PVH and because of our yearly contribution, Erna has the opportunity to represent us as pet owners.

As for the rest, on February 8th we were told that the judges (CBB) had postponed the decision again for six weeks, so the verdict of the judge is expected at the end of March now. Moreover, we noticed that the CBB publishes almost no verdicts at the moment. It does not say anything about our verdict, but it does about the under-employment at the CBB. Also, you must realize this is a very comprehensive case. The judges cannot decide just like that if it is okay or not. We have strategically started legal action so that we are safe in the future. That means there are a lot of questions that the judge has to answer, about the use of non-scientific data, about the data not originating from the husbandry, about the PEC and the PAC and their composition, their objectivity and so forth. The appeal consists of 27 pages and therefore it is a big verdict.

In a next article, I want to pursue the work of animal police officers who carry out impromptu inspections at pet owners, what your rights are and how you can get legal assistance if you're a member of one of the PVH associated organizations, such as the European Snake Society.

Translation into English: Soleya Witte